

Munkácsy Mihály (1844-1900)

Tanulmányfej (*Ordító suhanc*)

Olaj, vászon 38 x 26,5 cm

Jelezve jobbra lent: M de Munkácsy 80
Teljességében csak az infra felvételen
olvasható

Kikiáltási ár: 4 000 000 Ft

A Krisztus Pilátus előtt

Munkácsy Mihály 1880 elején kezdett foglalkozni a *Krisztus Pilátus előtt* megfestésének gondolatával. Festői pályája csúcán járt ekkor, és szükségét érezte egy rendkívüli téma monumentális feldolgozásának. A Krisztus-témára állítólag műkereskedője, Hans Sedelmeyer hívta fel figyelmét, bár Meller Simon úgy vélte, Munkácsy már 1878-ban is gondolt a *Szenvedéstörténet* valamelyik mozzanatának megjelenítésére (Sz. Kürti-Hapák, 1993).

Az előtanulmányok

A kompozíciót mintegy 35 olaj tanulmány előzte meg, az alakok majd mindegyikéről külön vázlat is maradt fenn. Kiemelten kezelte Munkácsy a kép fő alakjait, Krisztust, Pilátust, a Farizeust, a gyermekét ölelő anyát és a tömeg szószólójaként ábrázolt ordító suhancot. Ő az, aki Pilátus kérdésére: *„Mit tegyek akkor Jézussal, akit Krisztusnak mondanak?”* válaszként kiáltja: *„Feszítsék meg!”* Magasra emelt, szétárt karja, fehér ruhája a kompozíció bal oldalának legszembetűnőbb hangsúlyát képezi, és Krisztus, valamint Pilátus öltözkékének fehér foltjával együtt a kép hármas ritmusának első akkordját adja.

Munkácsy, aki az úgynevezett *juste milieu*-höz tartozó festők egyik kiemelkedő alakja volt a 19-ik század utolsó évtizedeinek Párizsában, festésmódjában pontosan követte azt az elvárást, hogy klasszikus mintára kialakított nagy kompozícióit naturalista látásmódban megfestett alakokkal népesítse be. Ezért bibliai képeinek alakjait is mindannyiszor gondosan kiválasztott, korabelinek tartott kosztümökbe öltöztetett modellek felhasználásával festette. A *Krisztus Pilátus előtt* modelljei közül Cesare Leonardi (Jézus) és Nikola Demario (álló zsidó) neve ismert. Azt nem őrizte meg az emlékezet ki volt az *Ordító suhanc* modellje.

Az *Ordító suhanc* változatai

A jelen aukción szereplő kép egyike lehet azoknak a korai változatoknak, amelyeket a nagy kompozíció sikere után Munkácsy készre festett és Sedelmeyer útján értékesített. A Sedelmeyer által vezetett *Számlakönyvben* (MNG Adattár, ltsz.: 3053/1930) több alkalommal is találhatunk ilyen vázlatok átvételére vonatkozó bejegyzéseket, így 1881. júliusában 8 tanulmányfej és két vázlat, decemberében három stúdium átvételét rögzíti a jegyzék. Ezek egyike lehetett ez a viszonylag kis méretű tanulmányfej, amelyiken a modell darabossága még az első rögzítések egyikének nyomát viseli. A későbbiekben Munkácsy némiképp átfogalmazta, stilizálta képének ezt a szereplőjét is.

Az itt láthatón kívül jelenleg ismert egy nagyobb méretű, 78 x 62 cm-es változat, külföldi magántulajdonban, valamint az Andrassy-család gyűjteményéből a második világháború idején elveszett *Tanulmány* (olaj, vászon, 64 x 80 cm).

Munkácsy Mihály: *Krisztus Pilátus előtt*
(részlet)

(o.u.)

